

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2009. március

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Wagner Szilárd (ev. lelkész, Harka)

A hónap igéje: Szeresd felebarátodat, mint magadat! Én vagyok az Úr! (3Móz 19,18)

Az idei, 2009. esztendőben március első napján nemcsak új hónap veszi kezdetét, hanem az egyházi esztendő új szakasza is: megkezdődik a böjti időszak. Az elmélyedés, a készülés ideje ez a keresztyénség legnagyobb ünnepére, húsvétra. Arra szolgál ez a hat hét mindannyiunknak,

hogy megerősödhessünk keresztyén hitünkben, és újra teljes szívvel mondjunk igent annak az Istennek a szavára, aki az Útmutató márciusi igéjében így szólal meg: „Én vagyok az Úr!”

Mózes harmadik könyvének az a szakasza, amelyből havi igénk származik, a Tízparancsolatot magyarázza, azokat

az ószövetségi igéket, amelyek a zsidóság számára nemcsak Isten akaratának legalapvetőbb forrásai, hanem a hívő ember mindennapi életének legfontosabb útjelző táblái is. Bármilyen hosszasan magyarázhatók is ezek a parancsolatok, mégis már az Ószövetségben, éppen ebben az igében megtaláljuk Isten akaratának rövid, egyszólamú összefoglalását is. De így halljuk Máté evangéliumában is Jézus szájából a törvény összefoglalását: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Mt 22,37-39)

Az Ó- és az Újszövetség tanúságtétele ebben a talán legfontosabb kérdésben nemcsak egybecseng tehát, hanem a két íge ki is egészíti egymást. Hiszen

Jézus számára egy pillanatig sem vitás, hogy az őt követő ember életében csak az Isten szeretetére való felszólítás állhat az első helyen, s csak ezután lehetséges egyáltalán a testvér, a felebarát és az embertárs szeretetére való buzdítás.

Ha valakiről azt mondják, hogy olyan ember, aki legtöbbször „beáll a sorba”, amikor vélemény-nyilvánításról vagy egy-egy álláspont képviseléséről van szó, akkor ezt a hozzáállást a rossz tulajdonságok közé szokták sorolni. A mózesi íge erre a „beállásra” most, a böjti idő belső csendjében mégis lehetőséget ad. „Én vagyok az Úr!” – így szól hozzánk Isten.

Nem kényszerít bátor hitvallásra, kiállásra, hitbéli meggyőződésünk harcos képviselésére, hanem engedi, hogy meggyőződjünk e kijelentés igazságáról, és csendben beálljunk azok sorába, akik magukra nézve is igaznak tartják Isten határozott kijelentését. Ebben a sorba jó beállni, mert nemcsak egész életünk számára teremt meg a biztos alapot, hanem bevonja egész életünket Isten uralmának és szeretetének hatókörébe. Ha igaznak tudjuk ezt a kijelentést, akkor Isten nemcsak vasárnapjainkon, ünnepeinken lesz Úr, hanem a legegyszerűbb hétköznapiokon és minden cselekedetünkön is.

De ne feledkezzünk meg igénk első részéről sem, amely kikerülhetetlenül hívja fel a figyelmünket az isteni nagy parancsolat második felére: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”

Nemrégiben 12. évfolyamos diákjaimtól kérdeztem meg, hogy vajon egyértelmű-e, hogy az ember szereti önmagát – hiszen erre épül a jézusi aranyszabály is: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük.” (Mt 7,12) Meglepetésemre – bármennyire is számítottam rá – nem kaptam egyértelmű választ. Aztán igazat kellett adnom nekik, sőt dicséretre méltónak értékeltem, hogy már ők is tudják, milyen fontos számunkra a személyiségünk árnyoldalainak ismerete is, amelyet egyáltalán nem szeretünk! S nem baj, ha a böjti időben mi is felismerjük, hogy mi az, amin változtatnunk kellene magunkban, mi az a tulajdonság, amivel nehezen élünk együtt, s főleg amivel mások nehezen élnek együtt.

Böjt elején Isten igéje tehát kapcsolataink rendezésére biztat bennünket. Elsősorban Istennel, hiszen csak így ismerhetjük fel akarát, csak így igazodhatunk útmutatásaihoz. Rögtön ezután azonban testvéreinkkel, felebarátainkkal való kapcsolatunk tisztázására kapunk felszólítást. Ez pedig csak úgy sikerülhet, ha az imádság kötetelékével folyamatosan mennyei Atyánkhoz kapcsolódunk, tőle kérjük a hitbéli megerősödést, a helyes önismertet és igazi bűnbánatot, s legfőképpen a felebarát szeretetére való képességet.

Mert bizony őrzői vagyunk testvéreinknek, s e felelősség komolyan vételehez kevés az emberi erő. Ezért imádkozzuk 2009 böjtiének kezdetén Christian FÜRCHTEGOTT GELLERT német énekszerzővel együtt: „Segíts azt szeretni, kinek te Atyja vagy, akihez jóvöltöd, mint énhozzám, oly nagy.” (EÉ 446,4)

NYILATKOZAT

Ezekben a napokban országszerte egy szívvel és egy lélekkel imádkoztunk, és figyeltünk Isten evangéliumára a különböző felekezetű templomokban. A Jézus Krisztus szeretetében való egységünket, közösségünket éljük meg, és ünnepeztük az ökumenikus imahét minden estéjén. A magyarországi egyházak hívő közösségei ezen a héten együtt osztoztak az örömhír biztató erejében és jó reménységet ébresztő üzenetében, ahogy együtt osztozunk hazánk lakosságának mindennapi gondjaiban is.

A hétköznapi testi és lelki terhei, a megszorítások, az életszínvonal csökkenése, a pénzügyi válság következményei mindannyiunkat érintenek. Nem hallgathatjuk el aggodalmunkat sem, hiszen fájdalmasnak és igazságtalannak tartjuk, hogy a takarékoság jegyében hozott intézkedések szinte kizárólagosan a nyugdíjasoknak, nagycsaládoknak és az alacsony keresetű polgároknak a terheit növelik. A keresztény szolidaritás felelősségét komolyan véve hangsúlyossá kívánjuk tenni mindenki számára: egy társadalom sem engedheti meg magának, hogy bizonytalanságban hagyja vagy egyenesen pusztulásra ítélje a leszakadókat. Döntő kérdés, hogy ne pusztán pénzügyi elméletek, hanem az emberek reális szükségletei, az irántuk érzett felelős szeretet irányítsa tetteinket.

Mindezek miatt az ökumenikus imahét alkalmából is felajánljuk, hogy hazánk általános válságából való kivezető úton készséggel együttműködünk bármilyen jó szándékú kezdeményezéssel, amely ezeknek a céloknak a megvalósítására törekszik.

Magyar hazánkat, annak minden állampolgárát a mindenható Isten kezébe ajánljuk.

Budapest, 2009 ökumenikus imahetében

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa

**Ezúton értesítjük olvasóinkat, hogy az
Evangélikus Külmisziói Egyesület által megjelenő
Külmisziói melléklet a Dunántúli Harangszó
áprilisi – húsvéti – számában jelenik meg.**

- Istentisztelet közvetítése Tordasról
Istentiszteletet közvetít a Magyar Rádió MR1 Kossuth adója március 8-án 10.05 órától a tordasi evangélikus templomból. Igét hirdet Süller Zsolt lelkész.

KONFIRMANDUSOK TALÁLKOZÓJA A SOPRONI LÍCEUMBAN

Szeretnénk megmutatni konfirmandus diákjainknak, hogy nincsenek egyedül, hozzájuk hasonlóan mások is, máshol is osztoznak ugyanabban az örömben, illetve küzdenek ugyanazokkal a nehézségekkel. Néhány héttel a konfirmáció ünnepe előtt szeretnénk gyülekezeten túlmutató közösségi élményt adni, és rámutatni arra, hogy Krisztus szeretete bárhol megtalálható bennünk.

Ezért az idén a virágvasárnap hétfőjén, 2009. április 4–5-én, szombat kora délelőttől vasárnap délutánig várjuk (elsősorban egyházkerületünkben) az érdeklődő konfirmanduscsoportokat Sopronba, a Líceum kollégiumába, ahol játékok, vetélkedő, egyháztörténeti séta, kreatív bibliatanulmány, koncert, iskolabemutató és egyéb közösségi programok keretében lehetünk együtt.

További információ és jelentkezés március 16-ig Mesterházy Balázs iskolalelkésznel a balazs.mesterhazy@gmail.com címen.

2017 FELÉ

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Egyházunk elnöksége pályázatot ír ki korra, nemre való tekintet nélkül. A cél: megfogalmazni a reformáció jubileumi évének jelmondatát és/vagy szlogenjét. A győztes részt vehet egy Luther-emléktúrán Németországban.

Határidő: 2009 pünkösd

Ezen túl pedig – határidő nélkül – szívesen várunk minden olyan levelet, ötletet, véleményt, amelyben egyháztagjaink megfogalmazzák, milyennek szeretnék látni egyházunkat 2017-ben, mit tudnak felajánlani a jubileumra, mit várnak, mit tartanak elsődleges célnak.

**A leveleket az Evangélikus Élet szerkesztőségébe várjuk.
(1085 Budapest, Üllői út 24.)**

A borítékra írják rá: Lutheránus.500

Egyházunk Elnöksége ebben az évben is kéri gyülekezeti tagjainkat és minden – egyházunk szolgálatát támogató – adózó állampolgárt, hogy adójuk egyházak részére felajánlható 1%-át a Magyarországi Evangélikus Egyház részére ajánlják fel, melynek technikai száma:

0035

Köszönettel a MEE Elnöksége

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja**
Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

**Lapunk legközelebbi száma
2009. április 5-én
jelenik meg**

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Líceum)
Felelős kiadó: Tölly Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 950 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 30 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok

14. A kakas

Tárgyi logikát ne keressünk abban, hogy a hajó jelképe után most a kakas szimbólumára figyelünk. Inkább az egyházi esztendő, a liturgikus év nagybőjti időszaka indokolja ennek a szimbólumnak a választását.

Érdekes, hogy az Ótestamentum, amelyben olyan nagy hangsúly esik a teremtettségre, Isten alkotására, és amelyben annyi élőlény neve szerepel, a kakast egyetlen alkalommal sem említi. A zsinagóga liturgiája azonban igen! Még hozzá nagyon jelentős helyen, a zsidó újév reggeli imádságában. Az imalepel (a tálit vagy talisz) felöltése és az Istenre vonatkozó tizenhárom szakaszos hittétel után a tizenöt szakaszos dicsőítő „áldás” elsője így hangzik: „Áldott vagy te, örök Istenünk, világ Ura, aki értelmet adott a kakasnak, hogy meg tudja különböztetni a nappalt az éjjeltől!”, (A zsidó újév imarendje. Bp. 1977.66.o.)

A kisebbről a nagyobb felé haladva, elhangzik a dicsőítés az ember felébredéséért is: „Áldott vagy te, örök Istenünk, világ Ura, aki eltávolítja az alvást a szeméről, a szunnyadást pillámról, hogy gyakoroljuk Tórádat, és ragaszkodjunk parancsolataidhoz...” A kakas-teremtényből jelkép lesz. Ha a kakas az éjjel és a nappal megkülönböztetésének ajándékát kapta, az istenhívő ember ennél sokkal többet: Isten felnyitja a szemét-szívét, hogy az ő akaratát minden „sötétlől” megkülönböztesse és kövesse. A hajnalt kukorékoló kakas az éber hit jelképévé is lett.

Ez a szimbólum – keresztény töltéssel – gyakran jelentkezik a korai himnusz-költészetben. „A nappal szárnyas hirnőke / Jelenti már, hogy jó a fény. / A lelkek ébredéstője már, / Krisztus, bennünket élni hív.” (Prudentius. IV. sz. Ad galli cantum. Sík Sándor ford. Himnuszok könyve. Bp. 1943. 91. o.)

Márk evangéliumában, amikor Jézus Krisztus visszajövele időpontjának kiszámíthatatlanságáról beszél, és ezért éber vigyázásra int, a kakaszóra való utalás még tagolja a „rövid időt”, a „hamar” elérézését: „Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, mikor jön meg a ház ura: lehet este vagy éjjelkor, kakaszszókor vagy reggel, de ha hirtelen megjön, alva ne találjon benneteket!”, (Mk 13,35–36)

De azt gondolom, hogy a kakas képe, jele legerőteljesebben a nagycsütörtökről napgyépre virradó éjjelen-hajnalon Péter és a többi tanítvány fogadkozásához és Jézus Krisztus kijózanító jövendöléséhez kapcsolódik: „Bizony mondom neked, hogy ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.” (Mt 26,34–35)

Ambrosius himnuszában már együtt szóval meg a kakas, illetve a kakaszó hajnalt jelző és Jézus Péternek mondott szavára emlékeztető jelentése: „Már szól a hajnal hirnőke / sötétlő éjben éberem, / éj vándorára fényt derít, / elválaszt éjtől éjszakát. /... Hajós ettől erőre kap, / csitulnak ettől a habok, /

ettől az Egyház talpköve / bűnét lemosva zokogott. / Ó, Jézus, nézz ránk! Elveszünk! / Irányítson tekinteted. / Tekints le ránk, s a bűn bukik, / a könny leoldja vétkeink.” (Himnuszok. Farkasfalvy Dénes O.Cist. Bp. 1984. 57.o.)

Módosul jelképeességében a kakas-szimbólum, amikor szélkakasként jelenik meg, tárgyként és az állhatatlan, megbízhatatlan emberi magatartás jeleként. Arra fordul, amerre a szél fújja vagy az érdeke ereje mozditja. Amikor Ef 4,14 inti a keresztényeket, hogy „Krisztus azt akarja, hogy többé ne legyünk kiskorúak, olyanok, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hanyódnak és sodródhatnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszkodásától...”, akkor kakas, szélkakas említése nélkül is a szélkakas-magatartástól óv.

A Bibliának, elsősorban az Újtestamentumnak kakas-szimbolikája hatott a magyar irodalomra is. „Jó Budavár magas / Tornyan az ércakas / Csikorog élesen...” Arany János V. László c. balladájában nem egyszerűen a fület sértő zaj, hanem a rossz lelkiismeret ébresztje, riasztja fel a királyt még az ércakas csikorgásával is.

Az a tragédiája, hogy nincs kinek a szavára emlékeznie. Akik nyugtatják: altatják ébresztés helyett.

„Szól a kakas már, majd megvirrad már...”

Farkas Gábor (presbiter, Székesfehérvár)

Egy forradalmár lelkész, író, középiskolai és teológiai tanár

Rajcsányi János

(1815–1889)

Rajcsányi János tanulmányait Sopronban és Bécsben végezte. Két nyelven beszélt: magyarul és németül. Nagyvelegre evangélikus lelkészként 1844-ben került, 29 évesen.

Lelkes hazafi, és szónoklataival már az elején részt vett a forradalom és szabadságharc eseményeiben. Az ő személye vezetett oda, hogy Nagyveleg (a település neve korábban így is szerepel: Nagy-Veleg) aktív szerepet játszott a szabadságharc küzdelmeiben a móri járásban, sőt a megyén belül is. Egy 1848. május 16-i feljegyzés szerint a Megyei Bizottmány tagja lett Rajcsányi János és Farkas Ádám közösségi bíró nagyvelegi lakosok. Rajcsányi szervezésével 67 nagyvelegi személy jelentkezett Kossuth zászlaja alá a nemzetőrségbe, és a móri járási nemzetőri eskütelre (1848. augusztus 20.). Az ő vezetésével jelentek meg a falu jelöltjei.

Amikor 1848. szeptember 28-án Pesten meggyilkolják gróf Lamberg Ferenc császári altábornagyot, a móri grófi család tagját, prédikációiban egyértelműen állást foglal a váratlan esemény felett, és az altábornagyot hazaárulónak nevezte.

A forradalom és szabadságharc harcaihoz a nagyvelegi nemzetőrök 1848. december végén csatlakoztak. A feladatuk Perczel Mór hadtestének kiszolgálása és szállítása.

A világi fegyverletétel után, 1949 augusztusában Mórt megszállták a császári csapatok. A megfélemlítés, „rendesinálás” jelszava mellett a rebellis fálvakat, Csákerbernyit, Nagyveleget kiemelten kezelték. Falunkban 1849. augusztus 25-én Jablonovsky császári és királyi vezérőrnagy lovas alakulatai törtek be. Lezárták a település kivezető útjait.

Haynaunak jelentik 1849. augusztus 29-én: „Augusztus 25-én Nagy-Veleg községében a nemzetőrök tulajdonában lévő elrejtett fegyverek után kutattunk. A rossz szellemű községet megbüntettük: 10 vágómarhát, 50 mérő zabot, 30 vödör bort rekviráltunk. Az elégedetlenséget szító papot nem tudtuk letartóztatni, mivel csapataink érkezése előtt elbujdosott.”

A néphagyomány is megőrizte a fenti eseményeket. A nemzetőrök egy része a Sury út menti erdőbe menekült. Az evangélikus lelkész a templomkertben lévő diófán

rejtőzködött, és onnan nézte, hogyan dúlják fel a paplakot a császári katonák. Miután besötétedett lemászott a fáról, és elmenekült, oda, ahol sorstársai bujdosnak. A találkozás nem okozott gondot hírneve miatt, mert ő szervezte kezdetektől a honvédek élelmezését a falu lakosságának adakozásából.

A szájhagyomány még ma is őrzi a bujdosók emlékét. SÁNC-nak nevezi azt a medrek, erdős hegyoldalra, ahova elsáncolták magukat, és gerillaharcra készültek a császári hadak ellen.

Ettől a pillanattól kezdődött a lelkész közel egy évtizedes bujdosása. Ami jogos óvatosság volt az ő részéről, hisz harcostársait, a csákerbernyei papokat letartóztatták a Mórán állomásozó császári alakulatok, és Nagyigmádon kivégezték őket.

Rajcsányi a Bakonyból Szentmártonkátára menekült, és Radnai János házában talált menedéket. A köznemesi család két gyermekének nevelője, házi tanítóként találja meg az élete értelmét.

(Folytatás az 5. oldalon.)

HIREK

- Püspökszentelések a református egyházban

A pápai református nagytemplomban január 30-án délután ünnepi közgyűlés keretében iktatták be hivatalába Steinbach József balatonalmádi-balatonfüzfi lelkészt, a Dunántúli Református Egyházkerület megválasztott püspökét, valamint Köntös László lelkészi főjegyzőt (püspökhelyettest) és dr. Huszár Pál főgondnokot. A református egyházi törvények szerint a püspök háromszor választható újra. Mivel elődje, dr.

Márkus Mihály kitöltötte mindhárom ciklusát, így új püspököt kellett választani a dunántúli gyülekezeteknek.

Steinbach József 1990-ben szerzett lelkészi oklevelet a Budapesti Református Teológiai Akadémián, majd 1999-ben középiskolai református vallásstanári diplomát a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán. Jelenleg az egyetem doktori iskolájának hallgatója, valamint a Pannon Egyetem Bölcsészettudományi Karán antropológia-étika-társadalomismeret szakán 2008-ban végzett. Gyülekezeti lelkészként szolgál immár tizennyolc éve a Balatonalmádi-Balatonfüzfi Református

Társégyszékhelyén emellett a Pápai Református Teológiai Akadémián 1999 óta homiletikát (prédikációtan) tanít. Felesége szociálpedagógus, két gyermek édesapja.

Dr. Huszár Pál a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1964-ben szerzett középiskolai tanári diplomát. Huszonnyolc éven át tanított történelmet, angol,

német, orosz és latin nyelvet, valamint művészettörténetet a várpalotai Thuri György Gimnáziumban. 1992-ben a Veszprémi Egyetemen akkor szerveződő Német Nyelv és Irodalom Tanszékére hívták meg alapító tagnak. Korábban évekig a Veszprém Megyei Közgyűlés Elnökének egyházügyi tanácsadója volt. Jelenleg is tanít a Pápai Református Teológiai Akadémián egyetemes egyháztörténetet német nyelven. A várpalotai református gyülekezet presbiter, valamint a zsinat világi elnöke is megválasztották. Az Országos Kálvin Emlékbizottság tagja. Számos könyve, fordítása, írása jelent meg.

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház VIII. Zsinatának alakuló ülését megnyitó istentisztelet keretében február 14-én, szombaton a révkomáromi református templomban iktatták be hivatalába Fazekas László megválasztott püspököt, valamint Fekete Vince főgondnokot és helyetteseit. A korábbi püspök, dr. Erdélyi Géza nyugalomba vonulása után üresedett meg a püspöki szék, amelyet az egyházi törvények értelmében hat évre tölthet be Fazekas László komáromi lelkész.

- Luther-árusok Révfülöpön

Még az ősszel az egyik iskolás vendégszolgálatunk tagjait megszólította egy furcsa néni az utcán: ti is Luther követői vagytok? A gyerekek megijedtek a kérdéstől. Később tőlem kérdezték, mit is kellett volna válaszolniuk.

Nem tudom, a Magyarországon élő „átlag evangélikus” hogyan válaszolna, ha ilyen kérdéssel állítanák meg az utcán. Ha lenne egy kis gondolkodási időnk, talán azt mondanánk, mi nem Luthert követjük, hanem lutheri módon Jézus Krisztust. Az élet azonban nem mindig hagy gondolkodási időt...

Immár másodszorra szakítottunk magunknak két nap időt arra, hogy felkészüljünk a helyes válaszra.

A révfülöpői Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban január utolsó hétvégéjén immár második alkalommal került sor Luther-konferenciára. A tavalyihoz hasonlóan most is telt házat vonzott a téma. Úgy látszik, jó megerősödni az identitásunkban, újra-gondolni az alapokat, s konkretizálni a küldetésünket.

Mondogatjuk – de értjük is? Ez volt az összefoglaló cím idén. Sokszor hivatkoznak reformátorunkra egy-egy kiragadott szóval, idézettel, de vajon értjük-e, mit üzen nekünk fél évezred távolából?

Ezúttal négy előadás hangzott: a megigazulásról, a kettős kormányzásról, a Mária-ének magyarázatáról és a Római levél kommentárjáról. Köszönet dr. Reuss Andrásnak, Véghegyi Antalnak, Fehér Károlynak és Weltler Sándornak – az Evangélikus Életben már írásban is megjelent – előadásaiért. Természetesen nem maradtak el az igehallgatási alkalmak, s a csúcspont: az úrvacsorai istentisztelet Ittész János püspök szolgálatával. Az egész együttlétet gondos szeretettel fogta össze Isó Dorottya veszprémi lelkész.

Egyszer egy kishittanosom megkérdezte: Tisztelendő bácsi! Kik azok a Luther-árusok? A gyerek fejében megragadt, félrehallott szó most eszembe jutott, hisz jó „portékánk” volt az idei találkozáson. Érdemes terjeszteni, használni!

Hafenschner Károly

Lelkésziktatás Bakonytamásiban

Fontos tudnunk, hogy nem mi tartjuk meg az egyházat, hanem Jézus hozzánk való hűsége. Mi hőködhetünk, amíg nem tudjuk kimondani

a zsoltárróval együtt: Segíts rajtam! A szolgálata új periódusát kezdő lelkész számára váljék napi imádsággá ez a mondat. – hangsúlyozta Zsolt 31,3-4 alapján tartott igehirdetésében Ittész János püspök február 21-én, szombaton délelőtt a Bakonytamásiban tartott istentiszteleten, amikor Polgárdi Sándor, a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye esperese beiktatta hivatalába Szakos Csabát, az egyházközösség meghívott lelkészét.

A nyíregyházi gyülekezetben elhívást kapott fiatal lelkész az ország nyugati végében kezdte meg szolgálatát. 1998-ban Nemescsobán szolgált lelkészjelöltként, majd 1999-ben D. Szebik Imre püspök szentelte lelkészé Óbudán. Ordinációja után Celdömölkre került segédlelkésznek, ahonnan 2003-ban hívták meg a bükkiek lelkészükké. Innen két év után Bakonytamásiba került helyettes lelkésznek. Az itt töltött évek után a gyülekezet meghívta lelkészi állásuk betöltésére.

- Öt éves a soproni evangélikus nyugdíjsház

Meghítenn ünnepeltünk a soproni evangélikus nyugdíjsházban 2009. február 4-én. A nap aktualitását az adta, hogy öt éve kapta meg az otthon a működési engedélyt.

E kerek évfordulón feldíszített ebédlő és ünnepi ebéd várta a lakókat. Délután az otthon kápolnájában Mihácsi Lajos, a ház lelkész igazgatója meleg szavakkal köszöntötte az egybegyűlteket. Az istentiszteleten Gabnai Sándor esperes végezte az igeszolgálatot. Utána közbelen énekeltünk azokból az evangélikus énekekből, amit vezetőnkől tanultunk az énekórákon. Az elmúlt évek alatt többször gyakoroltunk kánonokat, amit saját és lakótársaink öröme szívesen mutattunk be. A lakóinkkal közösen néhány verset olvastunk fel Túrmezei Erzsébettől és Mécs Lászlótól. Az eltelt évek emlékezetes eseményeire, meghitt pillanataira is emlékeztünk a kivetítőn megjelent képeket nézegetve. Felidéztük azok emlékét is, akik már nincsenek közöttünk.

A nap további részében hangulatos teadélutánon vettünk részt, ahol az ünnepi torta és a meleg tea mellett lehetőségünk volt beszélgetni, emlékeket felidézni, egymásra figyelni. Lakóink nevében Rosta Lászlóné Irénke mondott köszönetet az otthon vezetőségének és a szolgálattevőknek áldozatos munkájukért.

Ittész János püspök – a ház avatásakor mondott – szavaival zárom írásomat. Szolgáljanak ezek a gondolatok a jövőben is útmutatásul: „Legyen ez az imádság, a béke, a nyugalom, a reménység és a nagy útra való készülés háza. Isten Lelkének műhelye és a szolgáló szeretet háza.”

Tóth Dezsőné foglalkozásszervező

(Folytatás a 3. oldalról.)

Rajcsányi János további életpályáját vázlatosan így jelzi a lexikon:

- 1855–1868 tanár a soproni líceumban
- 1868–1869 Lovászpatonán lelkész
- 1869–1875 teológiai tanár Sopronban nyugdíjazásáig
- 1875–1889 Vadosfán lelkész, itt éri a halál 1889. április 14-én.

Az 1867-es kiegyezés után a Rajcsányi által szerkesztett történelemkönyvből tanultak a középiskolákban. Írói munkásságát és az 1848–49-es szerepvállalását a szabadságharcban több írás méltatta. Megérdemelné, hogy egy utca is megőrizze nevét, talán Nagyvelegen, Vadosfán vagy Sopronban.

Személyét halálának 120. éves távlatából kezdtem tudakolni a mintegy nyolcvan lakosú Vadosfán. Él-e még az emberek tudatában a halálra ítélt forradalmár lelkész iránti tisztelet? Csalódnom kellett. Ma a falu meghatározó személyiségei nem hallottak Rajcsányi életéről, munkásságáról, emberi nagyságáról. Abban is bizonytalanok, hogy hamvai a kis falu temetőjében nyugszanak-e.

Hál' Istennek, Szalai Csaba az evangélikus egyházközség másodfelügyelője kérésre fogékony volt. Megígérte, minden lehetőséget igénybe vesz, hogy nyomára találjunk Rajcsányi Jánosnak, és átkutatja az egyház halotti anyakönyveit, és átnézi a megszünt sírok kiselejtezett mészköves síremlékeit a temetőben. Néhány hónap után, azaz 2008. november 1-jén, mindenszentek napján megszólalt a telefonom, a vonal végén Csaba barátom Vadosfáról. Jó hírrel szolgált. A temető sarkában összegyűjtött XIX. századi 100, 150 éves síremlékek halmazában megtalálta a Rajcsányi János feliratú sírkövet. A kis falu előljárói a híres prédikátor megtalált sírkövét a ravatalozó épülete mellett betonba ágyazva állították fel, hogy az utókor számára megőrizze a halálra ítélt forradalmár lelkész emlékét.

Az én szerepem már csak annyi lesz, hogy március 15-én fiammal elautózzak a Győr-Moson-Sopron megyei kis faluba, hogy nemzeti színű szalagot kössek egy sírkőre azzal a szándékkal, hogy aki kilátogat a temetőbe, rákérdezzen a temető gondnoknál, hogy kinek az emlékét jelzi a szalag. Reméljük, hogy ezek után mindenki tudni fogja, hogy 1848-as történelmi személyiség alussza örök álmát a vadosfai temetőben, akit úgy hívtak, hogy: RAJCSÁNYI JÁNOS.

Dr. Ajtony Zsoltné

(gyülekezeti tag, Győr)

**„Ami az embernek lehetetlen,
az Istennek lehetséges” (Lk 18,27)**

Jézusnak a címben idézett mondatát – a 2009. év igéjét – választotta fő üzenetének a Magyar Kékkereszt Egyesület, melynek győri csoportja az első istentiszteletét 2009. február 15-én tartotta a győr-nádorvárosi evangélikus lelkészi hivatal nagytermében. Az alkalmon, – melyen Magassy Zoltán lelkész, az ökumenikus szervezet egyik vezetője szolgált igehirdetéssel – Tatabányáról és Mosonmagyaróvárról is érkeztek testvérek.

A mintegy félszáz érdeklődő az istentisztelet után beszámolót hallhatott a három városban működő csoportok munkájáról, majd megható tanúságtételek következtek. Meglett férfiak és nők – akik zömmel az alkoholbetegség poklából szabadultak meg – tiszta szívvel, lelkesedéssel és meggyőződéssel tettek egymásnak is tanúbizonyságot Jézus megmentő és megtartó szeretetéről.

Manapság, folyamatos válsággal terhelt világunkban, könnyen krízishelyzetbe kerülhet bárki, és könnyen válhat szenvedélybetegségek rabjává, elindítva ezáltal önmagát és családját a lejtőn. Ilyenkor kellenek az olyan szervezetek, mint amilyen a Magyar Kékkereszt Egyesület. Céljuk az alkoholizmusban és más szenvedélybetegségekben szenvedők lelki és testi gyógyulást keresők segítése úgy, hogy a keresztyén hiten keresztül Isten szabadító erejét megismerjék. Egyházhoz tartó-

zás, hit vagy vallásos háttér nem feltétel ahhoz, hogy valaki e csoportok egyikéhez tartozzék. Ahogy az egyik csoportvezető fogalmazott, ha olyan új tag érkezik közéjük, aki nem hívő, nem

próbálják mindenáron „megtéríteni”, csak arra törekednek, hogy szerető elfogadást és megértést tapasztaljon az érdeklődő. A lényeg, ahogy Magassy Zoltán fogalmazott, „jöjjön közénk, hiszen a szenvedélybetegség kialakulásában is több személy vett részt, így a gyűlés is összefogással eredményesebb”.

Ezentúl kéthetente, péntekenként 17–19 óra között tartanak majd összejövetelt a győr-nádorvárosi lelkészi hivatalban, valamint háromhetente ugyanitt istentiszteletet. Mindazokat várják szeretettel és megértéssel ezekre az alkalomokra, akik alkoholizmussal, depresszióval és más lelki problémával kapcsolatban szeretnének kérdezni, de azokat is, akik szívesen bekapcsolódnának a bajbajutottak közötti segítő munkába.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Evangélikus Külmisziói Egyesület vezetősége pályázatot ír ki a MAHEM megalakulásának 100. évfordulójára teológusok, doktoranduszok és lelkészek részére.

A pályázat célja: a teológusok figyelmének felhívása a külmiszió munkájára, a 100 évvel ezelőtt alakult egyesület és jogutódja, az EKME értékelése és a jövő útja.

A pályázat címe:
Missziói koncepció a 20. században vagy Európa mint missziói terület a 21. században.

A dolgozat terjedelme: 10–12 ezer karakter (10 gépelt oldal).
A beadás módja: CD-n és papíron.

Pályadíjak: 1. díj: 50 ezer forint és felolvasása a külmiszió ünnepén
2. díj: 40 ezer forint
3. díj: 30 ezer forint,

valamint mindegyik díjazott dolgozat megjelentetése valamely folyóiratban vagy külön kiadványban.

Beadási határidő: 2009. augusztus 31.
Eredményhirdetés: 2009. október 9-én, a külmiszió ünnepén.

Információ és leadás:
Brebovzskyné Pintér Márta társelnöknél:
1085 Budapest Üllői út 24.
Tel: 20/824-2791, e-mail:
marta.pinter@lutheran.hu

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

Isten kegyelméből évről évre elérkezik egyházi esztendőnk során a böjti idő, a húsvét ünnepeit megelőző negyvennapos időszak. Ha hittanosaimat kérdezem, hogy mit is jelent a böjt, ők szinte egyöntetűen azt válaszolják: a böjt azt jelenti, hogy *nem szabad húst enni!*

De vajon jól tudják-e hittanosaink? És vajon jól tudjuk-e mi, evangélikus egyházunk felnőtt tagjai, hogy mit is jelent a böjt? S egyáltalán: elgondolkodtunk-e már azon, hogy jóval a reformáció előtt – már a niceai zsinat 325-ben ismeri – kialakuló böjti

időszakot mi, evangélikusok miért tartjuk meg, és mit jelent a mi számunkra?

Az alábbi cikk segít abban, hogy jobban megértsük a böjt igazi tartalmát, kérdéseinkre választ kapjunk, és mélyebben éljük meg hitünket ebben az időszakban.

Közben továbbra is várjuk olvasóink kérdéseit, melyek alapján szerkesztjük sorozatunk további részeit.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

A böjt ajándékai avagy böjtölnünk kell-e a böjtben?

Többször kérték számon Jézustól, miért nem böjtölnék tanítványai. Olykor bennünket is megkérdezik: hogyan böjtölnék az evangélikusok? S böjtölnék-e egyáltalán?

A böjt – mint jól tudjuk – hamvazószerdától tart húsvétig, s időtartama a vasárnapokat nem számlálva negyven nap. A negyvenes szám arra utal, hogy Jézus Krisztus nyilvános működése előtt a pusztában negyven napon át *böjtöléssel és imádsággal* készült szolgálatára. Kérdés, hogy keresztyén életfolytatásunkhoz hozzátartozik-e a böjtölés vagy sem.

Az ételektől való önkéntes vagy kényszerű lemondásnak többféle formája van: akinek nincs, vagy a szükségesnél kevesebb betevő falatja van, az *éhezik*. Aki engedményeket akar kicsikarni feletteseitől vagy rabtartóitól, illetve fel akarja hívni a világ figyelmét egy általa fontosnak tartott ügyre, az *éhségstrájkba* kezd. A betegek *diétát* rendel az orvos, egyes ételektől, illetve fűszerektől eltiltja. Van, aki fogyni akar, ezért még *koplalásra* is hajlandó.

A böjtölés nem igazán illeszkedik ebbe a sorba. A böjtben nem az ételektől való lemondás a lényeges. Nem az tehát, amit mi, emberek tehetünk vagy teszünk. Böjt heteiben az *Isten akarja megajándékozni az övéit*.

A böjti időszakban végigkísérhetjük Jézusunkat a kereszti felé vezető úton, a „fájdalmak útján”. Szünetének láttán együtt sírunk a jeruzsálemi asszonyokkal, majd Máriával és Jánossal együtt néma fájdalommal éljük át, mint szenved az igaz a nem

igazakért. Ám azt is megtapasztalhatjuk, hogy Jézus szenvedése nem passzív szenvedés. Nem úgy szenved, hogy belenyugszik a megváltoztathatatlanba, mintegy kényszerűen elfogadva azt. Jézus szenvedése aktív szenvedés, „leteszi életét”, vagyis odaadja, mert ő maga is akarta azt, amit Isten számára kijelölt. Ezért halála nem vereség: nagy-péntek után húsvét következett. Ezért van orvosság bűneinkre is. Ezért van értelme bűnbánattal odatérdelni az oltárhoz, mert ott már a húsvétkor győzelmes Krisztus ajándékozta a bocsánatot. Ehhez az ajándékozásához joga van, ezt a jogát a kereszten szerezte meg. Ez a *bűnbocsánat a böjt egyik ajándéka*.

Az úrvacsora vételére tudatosan kell készülnünk. A felkészüléshez szükségünk van imádságos csendre, s bizony jó az is, ha ilyenkor mértéket tudunk tartani ételben és italban, hogy ami kevésbé fontos, ne térítse el figyelmünket a lényegesről. A mértékletesség több, mint erény. Pál apostol a „Lélek gyümölcseként” tartja számon. Azt jelenti, hogy az étel vagy az ital nem uralkodik rajtam. Nem vagyok rabja azoknak, én vagyok az erősebb. Más szóval a lelki-szemleli ember-voltom erősebb bennem a „testi embernél”. Ezzel viszont nem dicsek szem, mint a példázatbeli farizeus a templomban, mert mindegyik már abból van erőm, hogy a keresztre feszített és feltámadott Urunk megbocsátotta vétkeimet.

S a magunk böjtje is a Jézuséhoz hasonlóan lehet „aktív”, vagyis tudatos. Aki Jézustól elnyerte már a legfontosabbat, bűnei

bocsánatát és a mennyei üdvösséget, az a keresztyén mindezt hálából jól tud tenni embertársaiért. Már az Ószövetségben is olvashatunk erről: „Nekem az olyan böjt tetszik – mondja az ÚR –, amikor leoldod a bűnösen fölraakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házadba a szegény bujdosókat, ha mezítelen látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől!...” (Ézs 58,6–7) Számítatlan feladatot tár elénk az élet s az élet Ura, keresztnünk sem kell.

Persze jóltartani éhezőt, előresegíteni a lemaradtat, megvédeni a jogfosztottat csak áldozattal lehet, más szóval önkorlátozással. A bajban lévő felebaráton csak úgy segíthetünk, ha rászánunk a magunk pénzéből és idejéből, energiájából, sőt a „fejadagjából” – tehát nem is csak a fölöslegből! Ha úgy tetszik: megfelezem a mindennapit. Am ilyenkor, de csak ilyenkor tapasztalhatja meg a Krisztus-követő ember Mestere szavának igazságát: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni!” (ApCsel 20,35) Ez a tapasztalat: *az örömszerzés öröme is a böjt elvehetetlen ajándéka*. S ezt az örömet csak fokozza, ha számba vesszük: „mindössze” annyi történt, hogy magunkra vettük a magunk keresztyét, a felebarát terhét, gondját, s elindultunk a keresztet hordozó Jézus nyomában.

id. Zászkaliczky Pál ny. lelkész, Fót

Idő

Mintha csak tegnap lett volna – hallom anyám szavait az idő sietését érzékeltető valamelyik története után. (Azok a jó, vacsora utáni csendes beszélgetések!)

Sehogy sem értettem, miért múlik egyik embernél gyorsabban, a másikinál lassabban az idő. Az okoskodó gyerek – friss diplomájával a zsebében – hamar kimondja: „Mi az, hogy gyorsabban vagy lassabban? Egy óra hatvan perc, nem több, nem kevesebb. A nap meg huszonnégy óra. Mindenkinék. Én csak tudom!” Persze, hogy tudja! Mint mindent. És jobban.

Azután egy idő múlva jönnek a meghökkentő jelenségek. (Figyelmeztetések?) A térdig erő, drága, fogatlan mosolyú gyerekek egyszerre csak „nagyányok” lesznek, és bácsinak szólítanak amikor a „harmadik ikaszt” átléped. Hiába nézel hátra, nincs senki mögötted, mert a bácsizás neked szól... Majd, amikor gyermekeiket sétáltatva, így köszönnek neked: „csókolom!”...és az unokáid érnek a térdedig...

Mi is valójában az idő? Odafentről azt hallod, hogy „számodra az idő létezésed villanása a mindenségben. Azért kapod, hogy jól

sáfárkodj vele, hogy jó nyomot hagyj magad után, és annak örülj legjobban, ha másoknak hasznára lehetsz.”... Itt lent úgy tanították, hogy az idő filozófiai kategória. Ennyi?

Mindegy, hogy minek nevezzük, lényeg, hogy a számodra kiszabott időben örömet okoz, hogy te is örülhess. Ez is filozófia. Sokszor érthetetlen és furcsa, hogy a legkisebb melegség, amit a szíved táján érzel, ha jót tettél, százszor annyit ér, mint a hangos, vastapos színpadi siker. A zajos siker csak a pillanatnyi önelégültséget szolgálja. Órák múlva jelenik meg a várva várt jó érzés, a talán jól végzett szolgálat okozta megnyugvás.

Ha meggondolod, óriási késésben vagy. Későn veszed észre, hogy a halmozódó tapasztalatok nem mások, mint megannyi, az Úrtól jövő figyelmeztetés. Mert amikor mindezekre rájössz, már nincs kinek mondanod, hogy „teljesen igaza van, Mama!”... (Nem hiszem, hogy most semmire sem gondolsz.)

Hát igen! Mintha csak tegnap lett volna az egész...de legalább, már értem.

Dr. Schrott Géza Kőszeg

Sztróka Attila (a Vasi Evangélikus Egyházmegye felügyelője, Meszlen)

Ha teszünk a holnapért, akkor várhatunk tőle valamit - Egy példamutató kezdeményezés -

Ha minden nemzedék teljesíti a küldetését, akkor a nemzet megmarad. Ha a hívek minden nemzedéke teljesítene a küldetését, és azon Isten áldása van, akkor az egyház megmarad. Tudják ezt a Nemescső és társ egyházaihoz tartozó hívek és lelképásztoraik is, hiszen gyülekezeteik közel 500 éves történelme során őseik mindig tudták, mi a feladatuk.

Gyülekezeteink – melyeknek társ egyházközségi felügyelője vagyok – 1550 táján alakultak. Acsád, Meszlen, Nemescső és Kőszegdoroszló 1681-ig önálló gyülekezetekként éltek. 1681-től 1784-ig az artikuláris időkben együtt, majd 1784-től 1982-ig külön éltek életüket. 1982-től napjainkig gyülekezeteink együtt, Nemescső–Meszlen–Acsád–Kőszegdoroszlói Társult Egyházközségként működik. 650 fős kis közösség vagyunk. Négy templomunk van, mindegyik helyen gyülekezeti házzal, de hitünkben és egyházunkhoz való ragaszkodásukban nem vagyunk kisebbek, mint a nagy gyülekezetek.

Acsádon vendégházat tartunk fenn, Meszlenben 120-140 fő részére 15 éve nyári táborokat szervezünk a parókián. Nemescsőben, a gyülekezeti házban működik a lelkészi hivatal, az e-Magyarország Pont, valamint gyülekezeti múzeumunk. Itt vannak az énekari próbák és a gyülekezet alapítványának fenntartásában működő művészeti iskolánk tanulói részére a zeneoktatás. Kőszegdoroszlón 2008 novemberében szentelték fel az új gyülekezeti házat, a felújított orgonát és a templomot, ahol a 18 millió Ft-os költségvetésből a 129 gyülekezeti tag 5 millió Ft értékű munkát végzett el. Híveink magukénak érzik a gyülekezetet, a 6500 Ft-os egyházfenntartói járulékot 95%-ban megfizetik. Lelkészeinket megbecsüljük, és ők is tesznek a rájuk bízott közösségért, ifjúságért. Gyülekezetünkben két hallgató tanul a teológián.

2005-ben megalapítottuk a Sartoris Alapítvány fenntartásában az Ács Mihály Alapfokú Művészetoktatási Intézményt. Az iskola gyülekezeteinknél túl a vasi egyházmegye egy kis szegletében 488 hallgatóval és 16 tanárral működik. Olyan gyerekeket tanítunk elsősorban evangélikus falvakban és intézményekben, akiknek nagy része soha nem tudott volna zenét tanulni, holott nagyon tehetséges.

Tudjuk azt, ha úgy teszünk a holnapért, hogy példát veszünk a múltból (hiszen minden generációt nevelni kell), akkor lesz jövője gyülekezetünknek, egyházunknak.

Ezért hoztuk létre a Sartoris Alapítványt. Sartoris (Szabó) János az artikuláris nemescsői gyülekezet lelkésze volt a XVIII. sz. közepén. Ő alapította az első protestáns alumneumot (bentlakásos nevelőotthon vagy intézet) Magyarországon. Az ő szellemi örökségéből kiindulva indítottuk el egy jelenkori árvaház és leányanyaotthon (családok átmeneti otthona), a Sartoris Alumneum megvalósításának terveit lelkészeink vezetésével, kapcsolatok keresésével.

Pénz nélkül, de erős elszántsággal és hittel tették magukévá híveink e nemes tervet. Asszonyaink megalakították a Tü-kört. Csodálatos kézimunkákat, hímzéseket készítették,

angyalkákat horgoltak, a férfiak faragtak, kegytárgyakat fontak vesszőből, a művészeti iskolánk tanárai, diákjai kerámia-tárgyakat készítettek, amelyek Ausztriában és Svájcban kerültek értékesítésre. Mindenki a maga módján akart hozzátenni egy-egy alumneum-téglát az épületekhez.

2007 júniusában Ausztriában, a Gusztáv Adolf-napon egy standot kaptunk, ahol az elkészített munkákat értékesíthettük, és az elkészült terveket bemutathattuk. A bevételekből megvásároltunk egy telket, amelyet a nemescsői önkormányzat kiegészített egy 4000 négyzetméteres önkormányzati telekkel, így már 1,2 hektáros telek van a tulajdonunkban. Az alumneum terveit közben elkészítettük. Elvégeztettük a talajmechanikai vizsgálatokat. A technikai oldalon mintegy 30-40 milliós értékű önrészt tudunk felmutatni egy esetleges megvalósítási pályázathoz.

megvalósítási pályázathoz.

Tudjuk azt, ha gyermekeket akarunk nevelni, ahhoz iskola kell. A tervezett intézmény lakóinak biztosítani tudjuk az óvodai nevelést, általános iskolai oktatást Nemescsőben, illetve a

Szombathelyi Reményik Sándor Evangélikus Általános

Iskolában. A Kőszegi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Informatikai Szakközépiskola és Kollégiumában megoldott lenne a szakképzés az alumneumban élő fiataloknak.

Nagykorúságig fel tudjuk nevelni a gyerekeket evangélikus, keresztyén közegben. Az egykori „Sartoris” számadás így nézett ki: amikor a konvent a növendéket alkalmasnak találta az önálló létre, akkor valami kevés pénzzel és ajánlólevéllel küldték őket Zala, Liptó, Gömör, Békés megyékbe. Mi ezt a fajta gondoskodást szeretnénk megvalósítani úgy, hogy letelepítsük az alumneumból kirepülőket az önkormányzatokkal egyeztetve a falvainkban lévő üres házakba, vagy telkeket vásárolnánk számukra gyülekezeteink falvaiban. Fontos küldetés ez azért, hogy ki ne pusztuljanak falvaink.

Tisztában vagyunk azzal, hogy csak akkor tudjuk megvalósítani ezt a szép tervet, ha azon Isten áldása van. Törekvéseinket egyházkerületünk püspöke, Ittész János is támogatja. Országos felügyelőnk, Pröhle Gergely tiszteletre méltónak és támogatásra alkalmasnak tartja. Miután tudjuk, hogy az Országos Iroda igazgatója, Kákay István minden életképes kezdeményezéssel azonosul, szeretnénk megnyerni egyházunk, lelképásztoraik, világi tagjaink imádságos szeretetét és támogatását is.

A körülöttünk lévő világ néha elbizonytalanít bennünket, de mindig kapunk erőt az Úr Istentől a küldetés teljesítésére, gyülekezeteink és egyházunk épülésére, Isten dicsőségére.

Ha teszünk a holnapért, akkor várhatunk tőle valamit!

(Forrás: Evangélikus Élet)

Menyes Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Kodácsy-Simon Eszter

tanársegédet (Evangélikus Hittudományi Egyetem),
egyházunk teremtésvédelmi munkacsoportjának koordinátorát

Milyen céllal hozta létre egyházunk az Ararát Teremtésvédelmi Munkacsoportot?

Az Ararát Teremtésvédelmi Munkacsoport célja, hogy felhívja a figyelmet a teremtett világ értékeire és törekénységére, egyúttal a teremtésvédelem tudatos megélésére szólítsa fel egyházunk tagjait és közösségeit.

A munkacsoport céljai között szerepel többek között a 2009. szeptember 27. és október 4. közötti időszakra meghirdetett teremtés ünnepének előkészítése. Az idei év témája „A hét nap csodája” lesz, ehhez tervezünk olyan kiadványt megjelentetni, amely az ünnepkör gyülekezeti alkalmaihoz – istentiszteletek és bibliaórák tervezéséhez – nyújt segítséget, de akár egyéni vagy családi meditációkhoz is használható.

A munkacsoport tagjai mindannyian elkötelezettek a teremtésvédelem fontosságának kérdésében, s ezért évek óta – van, aki évtizedek óta – igyekeznek gyakorlati lépéseket is tenni a saját és közösségeik életének lehetőségein belül. Természetesen az ember mindig először az otthoni környezetében néz körül. Mi a családjában figyelünk az olyan – már unalomig hangoztatottnak tűnő – kérdésekre, mint a szelektív hulladékgyűjtés, a komposztálás, a vízzel és elektromos árammal való takarékoskodás, lehetőség szerint pedig az alternatív energiaforrások használata vagy akár a lebomló pelenka beszerzése. Könnyen azt lehet mondani, hogy nem evangélikus-specifikus kérdések, ezért nekünk ennél fontosabb feladatokra kell koncentrálni. Nem gondolom, hogy ezeknek a kérdéseknek a súlyáról a keresztyén felelősségvállalás kiterjesztésével egyszerűen meg lehet győzni bárkit. Az sem célunk, hogy valamilyen „zöld teológiát” népszerűsítsünk. Am amint hitünk szerint az apostoli hitvallás hitágazatai (teremtés-megváltás-megszentelés) sem választhatóak el egymástól, úgy az Istennel való kapcsolatunkban is mindig jelen van valamilyen formában a teremtéshez való viszonyulásunk. A teremtő Istenről szóló részt nem lehet másodlagosként kezelni.

Számomra az egyik leginkább meggyőző érv a teremtésvédelem keresztyén üzenete mellett a fiatalok reakciója volt. Éveken keresztül szerveztem az országos természetismereti ifjúsági táborát, melynek során 30–40 evangélikus fiatalal egy-egy nemzeti park területén töltöttünk el egy hetet, ahol megismertük az adott környezet értékeit és veszélyhelyzeteit, valamint saját cselekvési lehetőségeinket. Azok a tizenéves fiatalok, akik általában nagyon kritikusan és őszintén tudnak reagálni egy problémára, maguk fogalmazták meg azt, hogy egy hét tapasztalata milyen cselekvésszerű és hitbeli motivációkkal látta el őket.

Többek között ennek hatására kezdtük el tevékenységünket a Szélerőzsa ifjúsági találkozón is (a Liget ökosátorban beszélgetések, előadások, kiállítások várták az érdeklődőket, és megismerkedhettek olyan témákkal, mint például a méltányos kereskedelem fogalma), és szeretnénk, ha az elkövetkező években megrendezett nagyobb evangélikus rendezvényeken a környezet tudatos szempontok is minél nagyobb mértékben szerepet kapnának a szervezés során.

A munkacsoport most indítja el az „Agenda 21” elnevezésű programot, (amely eredendően egy ENSZ által elfogadott akcióprogram, és a 21. század kihívásait és feladatait fogalmazza meg, támogatva a helyi szintű megvalósítást is), amellyel próbáljuk gyülekezeteinket ösztönözni a teremtéstudatos mindennapok megélésére. A programba bármely gyülekezet bekapcsolódhat.

Létrehoztuk honlapunkat (<http://ararat.lutheran.hu>), ahol konkrét gyakorlati ötletekkel igyekszünk segíteni a hittanárokat, lelkészek munkáját és minden gyülekezeti tagot. Itt olvasható bővebb leírás a teremtés ünnepéről és az előbb említett programmal kapcsolatban is, ezen kívül egyházi nyilatkozatok és egyéb írások is letölthetők az oldalról. Szeretnénk továbbá hírt adni minden – elsősorban evangélikus – eseményről, amely a teremtésvédelem témájához kapcsolódik, mert sok példaértékű kezdeményezés létezik szerte az országban.

A teremtés védelme – ahogy mindannyiunk számára, úgy számomra is – személyes elkötelezettségből adódik, nem munkaköri feladatként végzem. Jelenleg két kisgyermekemmel vagyok otthon, de munkahelyem az Evangélikus Hittudományi Egyetem, ahová tavasszal benyújtandó doktori dolgozatom témája a teremtésvédelem kérdéséről szól.

Juhász Gyula (1883-1937)

MAGYAR TÉL

**A kicsi kocsmá ablaka világos,
Fehérvirágos, mint a temető,
Hol a nap éppen vérvödösen áldoz
S a hold sápadt sarlója egyre nő.**

**Az este jó és a fehér kereszték.
Nagy békessége integet felénk,
Szelid magánya a mély, ősi kertnek,
Hol megpihen majd minden nemzedék.**

**A tünde ég pásztortüzei lassan
Kigyúlnak rendre az ég alatt,
A temetőben és a kocsmazajban,
Egy néma angyal halkán áthalad.**

**A szárnyakat hallják egy pillanatra
A vén ivók s bús holtak, csöndbe lenn.
A Bodri szűköl, a havat kaparja,
S a kakukkóra megáll hirtelen.**

**Babona, bánat, borok és botorság,
Mind összekapnak és a kocsmá zúg,
Fölzengenek az átkok és a nóták,
És döngöttek a temetőkaput!**

(1924)

Augustinus is azt mondja, hogy a próbatévé kísértést el nem háríthatjuk, de hogy legyőzzön, azt imádsággal megakadályozhatjuk. De hát miért engedi Isten az embert bűnre csábítani? Hogy megismerje magát is meg Istent is. Magát, hogy semmit sem tud, csak vétkezni. Istent, hogy kegyelme erősebb mindennél. Hogy így megtanulja megvetni magát, és dicsérni Isten kegyelmét.

Luther Márton

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Asbóth László (ny. ev. lelkész, Sopron)

„Szent igédnek fáklyafénye...” Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

BÖJT 2. (REMINISCERE) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Isten Fia szolgálai formát vett fel, és emberekhez lett hasonlóná, megalázta magát, és engedelmes volt halálig, mégpedig a kereszthalálig.” (Fil 2,7–8)

Leentről felfelé – ösztönös emberi törekvés már a kicsi gyermeknél is. Szeretne hamar nagy lenni, elérni apát, anyát. „Már nagy vagyok” hangzik sokszor büszkén. Az iskolás önálló akar lenni. A pályaválasztó „menő” foglalkozást céloz meg. A pénzt kereső igyekszik felfelé a ranglétrán a magasabb fizetés, a nagyobb elismertség felé. Rekordokat dönteni a hegyesúcsokon vagy az óceánok mélyén, befelé a parányok világába, vagy ki a kozmikus távlatok felé. Mindig többre, mindig előbbre jutni. Ezen az úton azonban örvény fenyeget, ha a céloom elérése érdekében minden és mindenkin átgázolok.

Igénk egy megrázó, „fordított karriert” állít szemünk elé. Isten Fia, a mindenek feletti, a mindenség ura emberré lett. Belealázkodott a tér és idő, az emberi test és a történelmi korszak kereteibe. A végtelen, az örökké létező határok közé alázta magát, alávetve magát Isten akaratának, azaz engedelmes volt. Engedte az eseményeket eljutni egészen a keresztségig: a gyalázat, a szenvedés, a gúny, a kiszolgáltatottság, a magárahagyatottság és a halál állapotáig. Értetlenül tekintettek rá, akik eddig követték, és győzelmét remélték. Dialektikusan nyugtázták ellenségei, hogy sikerült elhallgattatni. Emberi mérce szerint teljes csőd! Isten tervében azonban hallatlan és felfoghatatlan irgalom, hogy Isten Fia emberré lett, magára véve és elszennvedve haragját és büntetését, hogy mi megszabaduljunk az ítéletben. Leszállt a pokol mélységébe, hogy minket felemeljen az ő országába. Szolgává lett, hogy mi Isten gyermekei lehessünk.

Letette minden hatalmát, Erőtelenné lett, Felvette szolgáló formáját, Ki mindent teremtett. Mily csodálatos változás: Az Úr szolgává lett! Ő alászállt, mászt felemelt. Áldd őt, Istenedet! (EÉ 156,3–4)

BÖJT 3. (OCULI) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Jézus Krisztusban van a mi váltásunk, az ő vére által: a bűnök bocsánata az ő kegyelmének gazdagsága szerint.” (Ef 1,7)

Váltás – váltás – váltás. Bár szójátéknak tűnik, nem az. Egy hosszú történelmi és üdvösségtörténelmi folyamat pár szóba sűrítve. Az emberiség, benne az egyes ember útja lefelé a mélységbe és az út onnan felfelé. Ez azonban már Isten mentő szeretetének bizonyossága.

A váltás ma gyakran hallott fogalom. Korjelenség a pénzügyi és gazdasági váltás. Hallunk a családok és házasságok válságáról, bizalmi válságról és Földünk válságos állapotáról a globális felmelegedés okán. Összeszorul a szívünk, ha kórházban levő szerettünkről halljuk: válságos állapotban van.

Váltásra van szükség, hogy a válságból kiláboljunk. Meg kell változtatni az irányt, életstílust, gondolkodást, talán a magunk elé tűzött célt? Vajon a váltás megoldás? Reformok, válságkezelő programok, új életstílus segít majd? Az oknyomozás, hogy mint jutottunk ide, hol a hiba, mi vitt el a helyes irányból, ki a felelős – eredményre vezet?

Az igevers egyetlen szava más irányba fordítja tekintetünket: BŰNÖK. Abban lenne a baj gyökere, hogy míg csak mentünk a többséggel, sodródtunk a korszellemmel, a modern gondolkodással és életvitellel, éltünk a reklámok sugallta lehetőségekkel, próbáltuk megvalósítani önmagunkat, nem törődünk vele, hogy van egy Isten által megjelölt út! A válságok között szembetaláljuk magunkat Istennel és a következményekkel. A váltások nem segítettek! Az igazi megoldás a VÁLTSÁG, Isten műve az irányt veszített, válogatásai-ban vakvágyra került ember ki- és megmentésére. Mert az Istennel szembehelyezkedő, a róla tudomást venni sem akaró ember a teljes csődbe sodródik. S ebből az egyetlen lehetséges menekülési út a bűnök bocsánata.

A váltás az, hogy Jézus Krisztus odaállt a haragvó és ítéletet mondó Isten elé kereszthalálával, saját vérével megpecsételt engesz-

telő áldozatként. Isten őt büntette bűneinkért. Ezért állhatunk oda, és kaphatjuk a bűnbocsánatot. A váltás azt jelenti, hogy kivált abból az elveszett állapotból, amelybe kerültünk, és ráállít a helyes útra, vezet rajta az igazi ÉLETre.

BÖJT 4. (LAETARE) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Arról ismerjük meg a szeretetet, hogy Jézus az ő életét adta értünk.” (1Jn 3,16)

Böjti időszak közepén örömhír hangzik: Isten szeretete körülveszi életünket. Szeretetéhes világunkban az elfogyatkozó, kihűlő szeretetről gyakran hallani. Házasságkötés után alig egy-két évvel, de tíz húsz évvel is válási okként hangzik el: kihűlt a szeretet, kiüresedett az életünk. Nincs már meg az egykori lángolás. Válási árvák gyakori tapasztalata, hogy bár a szülők emberfeletti erőfeszítéssel szinte mindent megvesznek, amit csak kérnek, mégis hiányzik a ráfigyelés, a szeretet melege. Idősek számára különösen is fontos, hogy megérezzék egy simogatásban, néhány kedves szóban, mellettük való megállásban az életető szeretetet. Mennyiszer sóhajtanak hiába utána! Hiánycikk a szeretet. Nem vásárolható meg, nem szerezhető meg, nem követelhető ki, még csak nem is lehet kiérdemelni. Csak kapni lehet a szeretet-forrásból, Istentől magától. De hát hol van, hol lehet rátalálni, hogyan lehet kiüresedett életünket, szomjas szívünket megtölteni belőle? Megannyi nyomorúság, vétek, ellenszegülés, elbotlás zárja el előlünk az utat.

Jézus Krisztus azért jött el közénk, hogy elvegyen mindent, ami minket a mennyei Atyától elválaszt. Nemcsak elvette, hanem magára is vette bűneinket. Élete volt az ára, hogy minket ismét az Atya szeretete ölelhessen körül. Az ő szeretete nyitotta meg számunkra a szeretet kiapadhatatlan forrását, életető melegét, hogy életünkben az ő teremtet csodáját naponta átélhessük... „Kitárta újra minékünk Az Éden kapuját; Az út szabad, beléphetünk, Ő, áldd az ég Urát! (EÉ 156,5)

BÖJT 5. (JUDICA) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Jézus Krisztus engesztelés a mi bűnünkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.” (1Jn 2,2)

Ez az ige a mi bűnünkről szól, és a világ bűnéről. Ebben a szóban: Mi, együtt vagyok én a generációmmal és a jelenkori keresztyéniséggel. Az üzenet azonban kitágul az egész világra, múltjára és jövőjére, és benne sokféle emberre, bőrszínre, vallásra, gondolkodásra, kultúrára. Mégsem az emberiség sokszínűségéről szól, hanem egyetlen közös, és minden korban fennálló állapotára mutat rá: a BŰNre. Az Istentől való eltávolodásra, a vele való szembehelyezkedésre, az ellene való lázadásra. Nincs különbség, mindnyájunkra áll az apostol kijelentése.

Már a Biblia első lapjain elhangzik Isten szava az özönvíz után: „gonosz az ember szívének szándéka ifjúságától fogva.” 1Mó 8,21. Izrael népének története újra és újra beszél a nép hűtlenségéről, emiatt Isten büntetéséről, majd a fogadkozásokról a jobbulásra. A próféták szaván keresztül Isten világosan tudtul adta, mit kíván, és az engedetlenségnek milyen következményei lesznek. Igaz ez Izrael történetén túl is. Ma is hangzik, és ma is ugyanilyen a fogadtatása. Az ember túlteszi magát Isten rendjén, és beleroppan a következményekbe. Háborúk, az önkény elszabadulása, embernek ember általi kisémmizése és a természet kifosztása jelzik az utat, amely pusztulásba vezet. Mennyi józan hang figyelmeztet ma is – úgy tűnik – hiába! A sötét és vést jósló felhők közül azonban kiviláglik egy fényugár: „Jézus Krisztus az engesztelés”. A harag és ítélet elfordítója rólunk a testében magára vett összes bűnnel, ami létezik a világ történetében; amit életemben elkövettem, s amit a többi embertársam elkövetett valaha. Isten őt sújtotta. Az ő engesztelő halála új élet kezdete számunkra, megtörve a gonosz hatalmát, amitől a saját erőnkől képtelenek vagyunk megszabadulni. Az „ifjúságától fogva gonosz indulatot” elvéve Isten akarátát a „szívbe írja”. Így ment át a feltartóztatatlan ítéletből és pusztulásból az élet útjára.

Mód Miklós (római katolikus plébános, Devecser)

Betlehembe ne menjünk ... - Jézus-ösvény a Somló lábánál -

Minden hívőben él a vágy, hogy érinthesse Üdvözítőnknek, Jézusnak „lábnyomát”. A szentföldi emlékhelyek segítenek visszaidézni Jézus életét, egy-egy fontos cselekedetét. Bennem is él ez az álom, ha a Szentföldre nem is jutottam el. A hívő meghívást kapott arra, hogy környezetét Isten országává, „Szent Földdé” tegye. Ezt a jézusi szeretet elsőségével, aktivitásával, áldozatosságával, kapcsolatainak lelki gazdagságával teheti meg. Mivel gyenge emberek vagyunk, kellenek a fogódzók, a támpontok. Zarándokolni sem azért megyünk, mert nagy hívőknek tartjuk magunkat, hanem mert gyengék vagyunk, irgalomra szorulunk.

Ez a Somló-Kereszt orientált Jézus-ösvény sem más, mint elesettségünk és végtelen Istenre utaltságunk foglalta. Jézus életének eseményeit visszaidézve segíthet, támpontot adhat Jézus e világból kiinduló Isten országa építéséhez.

Betlehembe ne menjünk, ... hirdeti az „Ige megtestesült” kezdetű karácsonyi énekünk. És valóban. A zarándokút kezdetén, a kolontári „betlehemi barlangban” is meg lehet tapasztalni Jézus jelenlétét. De önmagában a Jézus-ösvény bemutatóhelyei is szeretnék közelebb hozni a mai emberhez Jézus földi életét.

E zarándokút a Megváltó földi életének a legfontosabb helyszíneit idézi. Kolontárról indul a betlehemi barlangtól, ami az eredeti méretek szerint készült (képünkön). A Tornapatak mentén – a Jordán folyót jelképezve – „Mária kútja” mellett megpihenve érünk Devecserbe, az első magyar katolikus bibliafordító, Szántó Arator István jezsuita szülőhelyére. Itt megtekinthetjük a „Jézus gyógyításai” kiállítását a Lelki Egészség Szolgálat épületében. A parkertben pedig a názareti ház szintén eredeti méretek szerint megépített mását (képünkön) vehetjük szemügyre, amelyben a berendezett asztalosműhely és a korabeli konyha mása tárul szemünk elé. Borszöröcskőn pedig a keresztút található. A Somló-hegy lábától a nagykeresztig tart az öröm útja.

E kicsi, jelzésszerű Jézus-ösvény a 2008-as Biblia éve megalapozottságával ad lehetőséget a zarándoklásra, az egyes bemutatóhelyeken Jézus életéről való elmélkedésre. A saját életünket is végiggondolhatjuk itt a születésünktől kezdve a halált legyőző jövőnkig. Ez az út minden évben és minden évszakban látogatható.

Ha a kedves leendő zarándok szeretne tájékozódni a térképen, és keresi a helyszíneket, akkor négy helységet keresen: Kolontár, Devecser, Borszöröcsök és a Somló-hegy. Veszprémtől 40 km-t nyugatra haladva a 8-as út mellett a Somló-hegyre érkezve fekszik a zarándokút, jelenlegi nevén *Jézus-ösvény*. Ez az út Kolontártól a Somló-hegy tetejéig kb.

13 km-en keresztül mutatja be Jézus életét. Születésétől a gyermekkorán keresztül, nyilvános működését és gyógyításait bemutatva, a keresztúton át az öröm útjára vezet a Somló-hegy tetején lévő nagy keresztig.

Talán érdemes istenszomjunk tudatában részben vagy egészben végigjárni ezt az ösvényt. Közben több érdekes felfedezést tehetünk a természet és saját életünk vonatkozásában.

Lehetőség van akár egyhetes programot összeállítani ezen ösvényen. Ehhez szállást és étkezést tudunk biztosítani. Szálláshelyeink Devecserben (100 fő) és Kolontáron (80 fő) állnak rendelkezésükre az ide érkező zarándokoknak.

Olasz Ferenc magyar örökség díjas fotóművész szerint az ő képei a hitről, a lélek csendjéről vallanak vigasztalásunk mulandósága ellen. E képek belekiáltanak az Isten nélküli világba. Ujfajta templomot kell építenünk: a szépség és szeretet templomát, hogy mire Jézus visszatér, készen találja azt, hogy már csak a gyertyákat kelljen meggyújtani benne.

De addig még sok teendőnk van, mert elvették az ünnepeinket, és később döbbsentünk rá, hogy ezáltal elvették a hét-köznapjainkat is. A kiüresedett ünnep-pótlékok helyett meg kell teremtenünk az ünnepek varázsát, a lélek ünnepeit. Így az ünnepek Isten-jelenléte teremtő erőt kölcsönöz, hogy visszaadjuk a mindennapok szakralitását is.

Ajánljuk a **Jézus útján** című bemutató filmünket, a **Jézus-ösvény** című programfüzetünket és a **Családunk** magazin lapszámainak további tanulmányozására.

Elérhetőségeink: Római Katolikus Plébánia Hivatal

8460 Devecser, Petőfi tér 10.

Tel.: 88/224-091, 20/823-0596

E-mail: jezusosveny@invitel.hu és devecserpleb@invitel.hu

Honlap: <http://jezusosveny.plebania.hu>

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük februári rejtvényünkre beküldött megfejtéseiteket. A helyes válasz a HEGYIBESZÉD volt, amelyben a Jézustól tanult imádság, a MIATYÁNK is olvasható.

Februári feladványunk után a pontok gyűjtése a következőképpen módosult:

Ajtony Emese, Győr (30)
 Asbóth Dorina, Rábcakapi (30)
 Beledi hittanosok (30)
 Nagy Bálint, Hegyeshalom (30)
 Nagy Réka, Hegyeshalom (30)
 Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (30)
 Nagy Patrik, Mihályi (20)
 Nagy Zsolt, Szentantalfa (20)
 Tapolcai Márton, Sopronnémeti (20)
 Tóth Márta, Lébény (20)
 Bertha Anna, Sopron (10)
 Németh Szandra, Csorna (10)

Néhány napja véget ért az év vidám, farsangi időszaka, hamvazószerdával pedig kezdetét vette a böjt hat hete. Ez a húsvétig tartó időszak Jézus feltámadásának – a húsvét – ünnepére való lelki felkészülésre ad alkalmat. A harsány, külsőségekkel teli farsang után szükségünk van arra, hogy elcsendesedjünk, és méltóképpen várjuk a számunkra is megváltást hirdető ünnepet. Ezekben a napokban teremtünk alkalmat és időt arra, hogy Isten felé forduljunk, rá figyeljünk! Mindez lemondásokkal jár, hisz az igazi böjti időt, figyelmet, belső csendességet, a hétköznapiaktól való elszakadást kíván.

Sokak számára a böjt csak az étkezésben jelent változást. A mi egyházunkban azonban nincs szerepe a külsőségeknek: a lelki megtisztulás van a hangsúly. (Lásd cikkünket a 6. oldalon.) Jézus a Hegyi beszédben így figyelmeztet bennünket: „Amikor pedig te böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van;” (Máté 6, 17–18). Keressük az alkalmakat az Úrral való közösségre, találkozásra! Tárjuk fel előtte szívünket, halljuk meg és hallgassuk meg az ő választát!

Isten népe mind az Ószövetségben, mind az Újszövetségben – amikor szerette volna megtudni az Úr akaratát élete fontos dolgait illetően – az imádkozás mellett mindig böjtölt is. Amikor szorongatták ellenségei, böjtölve járult Isten elé. Amikor bűnbánat gyötörte, böjtölve esedezett megbocsátásért. Amikor oly nehéz feladat előtt állt, amihez a saját erejét kevésnek találta, imádsággal és böjttel fordult az Úrhoz. A mennyei Atyától lehetőséget kapott arra, hogy megértse és megélje az ő titkait, erőt és világosságot kapjon.

A böjti időszak csendessége számunkra is alkalmat teremt arra, hogy megerősítsük kapcsolatunkat Istennel, hitünkben elmélyülve várjuk húsvét szent ünnepét. Őszintén, tiszta szívvel álljunk az Úr elé, szívből jövő bűnbánattal és nyitottsággal fogadjuk be igéjét! Így lesz a mi böjtünk nem képmutató, hanem Istennek tetsző és örömteli.

1. feladat: Jézust a pusztában töltött negyven nap alatt többször is megkísértette az ördög. Megtudjátok, Jézus mit válaszolt a kísértésre, ha helyes sorrendbe rakjátok a táblázat oszlopait és a betűket soronként folyamatosan összeolvassátok.

M	N	S	C	E
K	A	N	E	K
R	Y	E	R	É
L	L	Z	A	É
B	E	R	E	M

2. feladat: Keressétek meg Máté evangéliumának 4. fejezetében ennek a mondatnak a folytatását! Húzzátok ki a megtalált hét szót a következő betűhálóból (minden irányban keresve)!

	M	E	N	A	H	N	
SZ	Á	R	M	A	Z	I	K
A	G	E	N	E	T	S	I
Y	LY	N	E	D	N	I	M
I	G	É	V	E	L	H	É
L	Ó	B	Á	J	Á	SZ	T

3. feladat: Olvassátok össze sorban a megmaradt hét betűt! Hogyan kapcsolódik ez a szó a böjti időszakhoz?

Megfejtésként Jézus mondatát, a hétbetűs szót és annak jelentését várom tőletek!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékeőbb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen küldték be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitartást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2009. március 30.

**Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége
 9001 Győr Pf.: 1639**

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2009. március

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok!.. ..

Menyes Gyula (püspöki titkár, Győr)

... keresni fogják Istenüket, az Urat: remegve fordulnak az Úrhoz, az ő jóságához az utolsó napokban. (Hós 3,5)

A napokban a legnagyobb példányszámban megjelenő megyei napilapban, annak „A nap mondása” rovatában ez volt olvasható: „Minden nemzedék úgy érzi, hogy a káosz peremén él.” Ez a mondat számomra úgy tűnt, mintha ebben a politikai, gazdasági, erkölcsi válságban, amely körülvesz bennünket, azzal a hamis megállapítással vigasztalna, hogy nem kell komolyan venni a bajt. Ennyi erővel például akár azt is írhatták volna, hogy *minden napnak megvan a maga baja*, vagy azt, hogy *kis gyerek kis gond, nagy gyerek nagy gond*. Ezek mind azt a hamis képet adják, hogy nem kell komolyan venni az aktuális problémákat, amelyek pillanatnyilag velünk történnek, hiszen minden életkornak, korszaknak megvan a maga problémája.

Amióta az ember kiűzetett a Paradicsomból, azóta valóban minden kor embere elmondhatja ezeket a szavakat, főleg azok, akik nem ismerik Istent.

És miközben a világ ezt el akarja hitetni az emberrel, egyre többen kerülnek távol Istentől, és hálózza be őket a gonosz, áthágatva velük a törvény minden parancsolatát. Elég csak behallgatni a kereskedelmi rádiók *szórakoztató* műsoraiba vagy beletekinteni a televíziók műsorajánlóiba, láthatjuk, hogy hol tartunk, illetve hol tart a gonosz az

ember behálózásában. És ez alól már a közszolgálati csatornák sem kivételek. De ugyanígy a legtöbb frott sajtót is fel lehetne sorolni.

Amikor látjuk ezt a hármast – gazdasági, politikai, erkölcsi – válságot, akkor joggal kérdezzük, hogy meddig tart még ez. Van-e a lentnél még lejjebb? Hol van az igazi mélypont, ahonnan már nincs tovább?

Már tíz évvel ezelőtt, mikor médiaiskolába jártam, feltettük neves tanárainknak ezt a kérdést. (Azóta mennyivel inkább aktuális lett.) Válaszként csendben elmondták, hogy egyszer el kell jönnie egy olyan pillanatnak, amikor az emberek elfordulnak a mai – már akkoriban katasztrofális – kínálattól, és az értékeket fogják keresni. Érdekes, hogy ez összecseng a Biblia üzenetével. Az utolsó időben az emberek elfordulnak a világtól, és éhezni fogják Isten ígését, az evangéliumot.

Ma még itt nálunk, Magyarországon szabadon hirdetik az evangéliumot. Nem mindenhol van ez így a világban. Van, ahol súlyos büntetés, sőt halál jár mindezért. A statisztikákból viszont jól kiolvasható, hogy egyre kevesebben kíváncsiak erre. Minden bizonnyal el kell jönnie egy olyan pillanatnak, amikor Isten szava – ha nem is némul el teljesen – mégsem lesz mindenki által

elérhetővé. Akkor leszünk a legmélyebb ponton.

Számomra úgy tűnik, hogy a médiaszakértők és a Biblia által felvázolt jövő egybeesik, mert a legmélyebb pontból, az Istentől való legnagyobb elhagyatottságból lehet a legkomolyabban megtérni. Amiképpen a tékozló fiúnak is el kellett menni egészen a disznóvályú mélységéig.

Erőt adhat és bátoríthat bennünket az a tudat, hogy egyszer nagyon sokan fogják szomjazni Isten szavát, amelyre mi már most vágyunk, sőt élünk belőle, általa. De sokak számára mindez csak az utolsó időkből lesz így.

Ami pedig itt Magyarországon történik körülöttünk, az arról szól, hogy egyszerűen nem engedik meglátatni, belátatni velünk, hogy csak a megtérés segíthet ezernyi bajunkon. Még sikerül elhítenni velünk, hogy a pénzek megfelelő átcsoportosításával, megszorításokkal és hitelfelvételekkel megoldható a probléma. Pedig a válságban csak a váltság segíthet rajtunk.

Jó tudni, hogy nem mi járunk tévúton, és jó az ige üzenetét olvasni bátorításként. „... keresni fogják Istenüket, az Urat: remegve fordulnak az Úrhoz, az ő jóságához az utolsó napokban.” Ahhoz az Úrhoz, akinek jóságát mi már ismerhetjük Jézus Krisztusban.

Feladó: DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY